

Teater Taimine

VAR GOD

Diskussionsfrågor:

1. Vad tyckte du om pjäsen? Vad var intressantast? Varför?
2. Vilka känslor väckte pjäsen? Vad är pjäsens budskap? Lärde du dig något nytt eller kom du till nya insikter? Berätta.
3. Hur tyckte du att språket i pjäsen fungerade? Var det lätt eller svårt att hänga med då replikerna var både på svenska och finska?
4. Hur fungerar tvåspråkigheten i din vardag? Är du van vid situationer där finska och svenska blandas? Beskriv dem. Har du inte varit med om sådana situationer? Vad tror du det beror på?
5. Leo är arg på Freddie för att han tror att Freddie svikit honom och haft ett förhållande med Leos flickvän bakom hans rygg. Har du någon gång blivit sviken av en vän? Har du någon gång svikit en vän? Hur känns det? Hur tacklade du den situationen? Kan man bli vänner igen efter ett svek, och hur gör man i så fall för att bli det?
6. Leos storebror Sam gömmer illegala flyktingar i sitt hem. Är det rätt eller fel att göra som Sam gör? Finns det situationer när det är okej att bryta mot lagen? Varför/varför inte?
7. Läkaren Stefan säger att man hjälper andra för sin egen skull, eftersom människan njuter av att göra gott för andra. Håller du med? Gör människan goda gärningar för sin egen skull?
8. Fundera på om någon gjort en god handling gentemot dig i dag. Har du gjort en god handling gentemot någon annan? Hur kan man göra goda handlingar i vardagen? Hitta på minst tre vardagliga situationer där du kunde anstränga dig för att göra mer gott i vardagen.

Om hela världen var en by (bygger på en bok med samma namn av David J Smith)

“Om hela världen reducerades till en by med 100 innevånare och alla proportioner bibehölls så skulle byn bestå av:

57 asiater, 21 européer, 14 amerikaner (från Nord- och Sydamerika), 8 afrikaner

52 kvinnor, 48 män

70 icke-kristna, 30 kristna

89 heterosexuella, 11 homosexuella

6 personer skulle inneha och nyttja 59 % av alla gemensamma tillgångar,

och de 6 personerna kom från USA

80 hade otillräckliga boendeförhållanden, 70 var analfabeter, 50 var undernärda

Om du vaknar i morgon och är frisk så är du lyckligare lottad än en miljon människor som inte kommer att leva nästa vecka.

Om du inte har upplevt ett krig, inte upplevt hunger, fångenskap eller dödskampens smärta så är du lyckligare lottad än 500 miljoner människor här på jorden.

Om det finns mat i ditt kylskåp, om du har ett jobb, om du har tak över huvudet och en säng att sova i, då är du rikare än 75 % av invånarna på jorden.

Har du ett konto på en bank, lite pengar i börser och småslantar i en ask, då tillhör du de rikaste 8 % av jordens invånare.

Om du läser detta så är du gynnad, för du tillhör inte de 2 miljarder människor som inte kan läsa.”

Om hela världen var en by

Låt eleverna diskutera texten. Vilka tankar och känslor väcker den? Kändes något förvånande? Behandla texten t.ex. i ett konstverk, ett collage, en kortfilm eller en animation. Det finns flera enkla, gratis appar för smarttelefon eller pekplatta som kan användas för animation, t.ex. iMotion eller StopMotion, och även många appar för videoklipp och för att jobba med bilder och fotografier på olika sätt.

Flyktingsituationen i medierna

Bläddra genom tidningar från de senaste två veckorna. Ni kan också läsa tidningar på nätet och titta på/lyssna till olika nyhetssändningar och reportage. Vilka nyheter om flyktingsituationen hittar ni? Hurdant perspektiv utgår nyhetsförmedlingen från? Hittar ni exempel på informativa artiklar och notiser, personporträtt, debatterande artiklar/ insändare/diskussioner? Hurdan bild ger medierna av flyktingsituationen? Hittar ni skillnader i olika mediekkanaler? Eleverna kan gruppvis göra presentationer och redovisa sina analyser för resten av klassen. Grupperna kan, om det känns motiverat, ha olika uppgifter (t.ex. granska olika mediekkanaler eller ha som uppgift att söka olika typer av artiklar eller infallsvinklar).

Moralläror

Eleverna tar reda på vad de olika morallärorna altruism, egoism, utilitarism och pliktetik står för. Fundera tillsammans eller individuellt enligt vilka av dem Leo, Freddie (Leos kompis), Sam (Leos storebror), Elina (flickvännen) och Stefan (läkaren) handlar och resonerar i pjäsen. Eleverna kan i text- eller diskussionsform fundera på följande frågor: Vilken av lärorna tycker du att är den mest eftersträvarvärda? Kommer du på situationer när du själv handlat enligt någon av lärorna? Finns det situationer när någon annan av lärorna är att föredra?

Dela in eleverna i mindre grupper som dramatiserar en kort pjäs där minst två av de etiska lärorna kommer till uttryck. Spela upp för resten av klassen. Publiken försöker gissa vilka av morallärorna pjäsen gjorde uttryck för.

Den Gyllene regeln

Ta tillsammans eller i grupper reda på hur Den Gyllene regeln är skriven i olika religioner. Fundera på likheter och skillnader. Eleverna väljer den de gillar bäst (eller så fördelar läraren dem bland eleverna) och gör en tavla i valfri teknik med budskapet. Ni kan måla, rita, använda kalligrafi eller brodera. Kanske gör ni ett digitalt collage med bilder som beskriver regeln? Häng upp reglerna i klassen och fundera tillsammans på om formuleringen påverkade det visuella uttrycket.
Sökord: den gyllene regeln

Barometern - värderingsövning

Märk ut två platser i varsin ända av rummet. Den ena betyder "jag håller absolut med", den andra "Jag håller inte alls med". Sträckan mellan de två punkterna fungerar som en barometer eller gradering. Om barometern känns för otydlig kan ni istället ha fler platser, t.ex. en "Jag vet inte" och en "Ibland". Läs upp påståendena i tur och ordning. Låt alla elever ställa sig längs med barometern på den plats som motsvarar deras åsikt. Syftet med övningen är att föda diskussion, så fundera efter varje fråga var eleverna ställt sig och be dem motivera sina val. Om många har svårt att välja plats eller ställer sig i mitten av barometern (eller vid "Jag vet inte" eller "Ibland") kan ni diskutera vad det beror på och varför det är så svårt att välja absolut ja eller nej. Du kan som lärare hitta på fler påståenden eller be eleverna bidra med påståenden.

Påstående: Det är rätt att hämnas mot någon som svikit en.

Påstående: Att inte berätta en hemlighet för någon för att inte göra personen ledsen är en god handling.

Påstående: Människor gör goda gärningar endast för att själv känna sig bättre.

Påstående: Det finns onda människor.

Påstående: Det är okej att bryta mot lagen om syftet är gott.

Påstående: Finland borde ta emot mera flyktingar.

Påstående: Finland borde hjälpa länder som är drabbade av krig på plats istället för att ta emot mer flyktingar.